

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 316. Quæ pœnæ constitutæ jure ecclesiastico statutæ raptoribus rerum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

quod ad personam, quam quod ad res. Mynsing. in §. nem Lex Julia de vi publ. Inst. de publ. Jud. n. 3. & si præter rapinam torquent, vulnerant vel occidunt, pœna illorum est rota, cui vivi imponuntur, & quandoque cadavera reorum, observata cuiusque loci consuetudine. cit. Cozst. crim. a. 130. §. 137. Carpz. pract. crim. q. 90. n. 12. Haunold. Tom. 6. de J. & J. tr. 2. n. §. 37. Illud tamen notati potest cum Carpz. q. 91. Brunnem. ad L. 28. ff. de pœnis. n. 8. ob rapinam (intellige simplicem) non faciliè ad pœnam capitis deveniendum, attendendamque ætatem, causam, occasionemque rapinæ, & num crimen attentatum tantum, an verò consummatum.

Quæst. 316. Quæ pœnæ jure ecclesiastico statuta sunt raptoribus rerum?

1. Resp. Primò: Præcipua est eorum excommunicatio inferenda per sententiam Episcopi loci, ubi commissæ rapina, aut alterius Prælati exercantis ibidem jurisdictionem, etsi raptor sit alterius diocesis. A qua excommunicatione non est absolvendus, antequam plenè satisfecerit ei, aut caverit de satisfaciendo ei, à quo rapuit. c. 1. h. t. neque à proprio Episcopo, extra cujus diocesis deliquit, sed remittendus ad Episcopum vel Prælatum excommunicantem, utpote cujus jurisdictioni ob delictum in ejus territorio commissum subicitur. cit. c. 1. Idque pro foro externo, seu contentioso, in foro siquidem pœnitentiæ interno non subicitur quis præcisè ratione delicti in ejus territorio commissi, sed ratione alterius jurisdictionis ipsi aliunde competentis, cujus disparitatis rationem hanc dat Pirh. h. t. n. 34. quod in foro contentioso imponatur pœna reo, ut satisfiat Reipublicæ læsæ ob scandalum illi datum, ideòque pœna imponitur in loco, ubi commissum delictum, absolvendusque ab eo, qui jurisdictionem spiritualem exercet, in foro verò pœnitentiæ imponatur pœna seu pœnitentia, ut satisfiat DEO læsæ, adòque à proprio Judice imponenda, & à Sacerdote proprio loco DEI remittenda. c. omnis, de pœnit. & remiss. Abb. in cit. c. 1. h. t. n. 4. Altera pœna est, quod, si raptor in ipsa rapina interficiatur, aut ante obitum noluit satisfacere, cum posset, privetur sepultura ecclesiastica, Ecclesiæque & fidelium suffragiis, & orationibus publicis. c. super eo, h. t. Secus est, si quis in vita, cum potuit, satisfacere noluit, in extremis tamen constitutus satisfecit; huic enim neque pœnitentia, neque sepultura deneganda. cit. c. super eo. §. vers. si verò, h. t. quin etiam ei, qui in vita noluit pœnitere, nec satisfacere, sed fuit obstinatus, (qualis dicitur, qui sæpe opportunitatem & facultatem restituendi habuit, & admonitus, vel etiam excommunicatus, satisfacere contempsit, ut Host. in cit. c. v. obstinata.) in morte tamen pœnitet, & veller satisfacere, sed non potest, nec etiam securitatem de satisfaciendo potest dare, deneganda non est pœnitentia, absolutio, sepultura occulta, sed solum publica, & solennis reconciliatio & sepultura, cui proinde nullus Clericorum interesse debet, juxta cit. c. super eo. §. qui autem. unde etiam ex hoc §. à contrario sensu colligitur, quod, dum raptor non fuit obstinatus, sed ante mortem & in vita libenter voluit satisfacere, non tamen potuit, quia ad pauperiam redactus, huic deneganda non est publica & solennis absolutio, sepeliendusque in Ecclesia, ejusque sepultura interesse possunt Clerici. ita Pirh. h. t. n. 36. si verò raptor in mortis periculo constitutus satisfacere promisit, ac dein convalescens ante satisfactionem, quam facere potuisset,

decedat, neganda est ei sepultura, & hæredes ad satisfactionem compellendi. Sylv. v. rapina. q. 1. not. 2. uti etiam, (etsi aliàs regulariter absolvatur à peccato, nullaque pœnâ mulctetur, qui satisfacere non potuit) qui in vita obstinatus fuit, in morte pœnitens, sed satisfacere non valens, privandus adhuc est sepultura in Ecclesia, non tamen in Cœmeterio, ita tamen, ut nec ibi ejus sepultura interesse possint Clerici, sicque statutum specialiter in odium rapinæ. Abb. in c. super eo, in fine. Diaz, in pract. can. c. 110. num. 4. Wicltu. h. t. num. 37. Porro hæc statuta per cit. c. super eo. intelligenda sunt de raptore publico, seu manifesto, id est, qui judicialiter convinci potest; occultus enim admitti potest ad pœnitentiam, viaticum & sepulturam, Host. & Abb. ad princ. cit. c. super eo. Sylv. l. c. not. 1. Pirh. n. 36. Tertia pœna raptorum, vel potiùs grassatorum itinera frequentata, publicæque stratas obsidentes & pervagantes, spoliando transeuntes, est, quod, si ad Ecclesias, aliæque loca sacra & religiosa confugientes, tanquam sacro Atlyo indigni, inde vi extrahi permittantur. Can. sicut antiquitus. 17. q. 4. c. inter alia de immunit. ecclesiast. Constit. Gregor. XIV. incipiente: Cum aliis. edita 28. Maij. 1591. Quarta pœna Clericorum raptorum, vel participantium cum eis in rapina, est irreparabilis eorum depositio ab Ordine, & privatio beneficiorum, c. at si Clerici, de judic. Abb. l. c. n. 2. Diaz, l. c. n. 2. non quidem ipso jure illata, sed per judicem inferenda. Suar. de censur. d. 42. §. 5. n. 6. in fine. Pirh. cit. n. 37. Barb. in cit. c. super eo. n. 5. Item eorum pœna est, quod recipere prohibeantur elemosynam à raptoribus. Suar. Tom. 1. de relig. tr. 2. L. 1. c. 6. num. 6. Barb. l. c. n. 3. Pirh. l. c.

2. Resp. Secundò: Specialiter excommunicantur excommunicatione per sententiam ferendam, nullaque reservatam, Barb. in c. 3. h. t. n. 6. qui mercatores, aliòsque Christianos negotiationis gratiâ, aut ob alias justas & honestas causas navigio vectos rapiunt, aut rebus suis spoliunt. c. excommunicati. h. t. c. super eo. Host. ibid. in princ. Abbas num. 1. excommunicationem tamen Bullæ Cænæ, aut c. 3. h. t. non incurrere, qui principaliter discuntur per maria animo negotia, vel mercimonia cum amicis gerendi, vel etiam belli, sive justis, sive injustis exercendi, etiamsi incidenter, & casu quandoque prædentur; cum non censeantur piratæ, sed injusti bellatores, ait Pirh. n. 40. citatis Nav. man. c. 27. n. 59. Suar. d. 21. §. 2. n. 24. Mol. Tom. 3. de just. tr. 2. d. 694. n. 3. Excommunicationem verò reservatam Papæ ipso jure vi Bullæ Cænæ incurrunt spoliantes Christianos Catholicos naufragium passos bonis cujuscunque generis in litora quorumcunque marium, aut ab aliis subrepta recipiunt, nullo privilegio aut consuetudine, aliòve prætextu obstante. c. super eo. §. illi etiam hic. junctâ Gl. v. noverint. Sætem postquam moniti non restituerint, ubi possunt. Suar. de censur. d. 21. §. 2. n. 26. in fine. Navar. man. 27. num. 118. Gonz. in cit. c. n. 9. Excusantur autem ab hac excommunicatione, qui talia naufragantem bona accipiunt non animo convertendi in usum suum, sed restituendi ea domino, ubi habebitur ejus notitia; item si ignorent, esse bona naufragantium; tunc enim, etsi nolint restituere, non incurrunt excommunicationem. Item si essent bona, quæ dominus pro delictis haberet, omni spe recuperandi amissâ, utpote, quæ sunt primò occupantis, secus, si projecta in mare alleviandæ navis gratiâ; horum enim dominium

minium manet penes dominum. Item, si sint res, quæ statim de sui natura periissent, nisi quis ad eas recuperandas exposuisset se periculo vitæ. Mol. cit. d. 694. n. 6. & 7. Zerol. in pr. Episc. p. 2. v. naufragium. Quaranta in Summa bullar. v. bona naufragantium. fol. 1406. & seq. quos citat & sequitur Pirh. n. 42. Item sicut Pagani, Judæi, Saraceni, alique infideles non baptizati spoliantes catholicos naufragos, non incurrunt dictam excommunicationem, quia illius incapaces, ita nec fideles piratæ, qui spoliant infideles, incurrunt illam. Suar. l. c. n. 21. Pirh. b. t. num. 39. quia verisimile non est Concilium Lateranense, ex quo desumptum illud c. excommunicationi, uti & Pontificem in Bulla Cænæ ferentes hanc excommunicationem intendisse, protegere infidelium bona contra Christianorum & orthodoxæ fidei hostes, comminatione excommunicationis ferendæ, vel latæ. Bonacin. de censur. in particul. d. 1. q. 5. p. 3. Castrop. tr. 29. d. 3. p. 5. n. 8. Wiestn. h. t. n. 29. Reiffenst. n. 23. His tamen non obstante, quod Christiani spoliantes navigantes, aut naufragium passos infideles,

(intellige non tantum in mari, sed & in aliis fluviis, cum dictum Concilium loquatur indifferenter de navigio vectis, & naufragium passis, Pirh. Reiffenst. l. cit. quamvis Bullæ Cænæ etiam in specie loquatur de infestantibus mare pertinens ad diuinem Romanæ Ecclesiæ. Pirh. n. 4. Reiffenst. l. c.) malè agant, & ad restitutionem teneantur. Reiffenst. l. c. nisi bellum cum iis gerant, aut sint habitualiter hostes. Ac denique excommunicationem non incurrunt, qui subreptionem talium bonorum consilio, favore promouent, aut ratam habent, aut accipientes illa recipiunt; cum enim illorum non fiat mentio in Bulla Cænæ, aut cit. c. 3. ad illos extendenda non est hæc pœna excommunicationis; Secus est de iis, qui proximè & physicè tales surreptores illorum bonorum adjuvant & cooperantur, ablatæque recipiunt participando de iis; taliter enim consulentes & auxiliantes illorum surripientium ea bona, etsi non exprimentur, generaliter tamen & tacitè comprehenduntur. Pirh. cit. n. 41. in fine juncto. n. 42. in fine. Suar. l. c. n. 32. Wiestn. b. t. n. 30.

CAPUT II.

De Incendiariis & Violatoribus Ecclesiarum.

Quæst. 317. Quinam propriè dicantur, & sint incendiarii?

R Esp. Illi, qui datâ operâ, siue scientes & prudentes, apposito igne urbem, domum, prædium, aliudve ædificium, aliavè bona aliena, ut segetes, acervos frugum, fœni lignorum, sylvam dolo malo ex odio, vindicta vel alicujus commodi studio per se, aut per alios accendunt, quique ad hoc mandatum, auxilium vel consilium scienter præstant. Arg. Can. pessimam. 23. q. 8. L. qui ades de incend. & ruina. c. 6. de injur. Proinde tales pœnæ ordinariæ incendiariorum non subjacent, qui casu tantum vel ex imprudentia, aut negligentia, etsi cum culpa aliqua etiam lata, vel levi aut levissima incendii causa sunt. L. penult. ff. de incend. Host. in sum. b. t. n. 1. Sylv. v. incendiarius. n. 1. Pirh. b. t. n. 47. Reiffenst. n. 26. sed neque in foro conscientia obligationem reparationis taliter causati damni contrahunt; cum in hoc foro interno ante Judicis sententiam obligatio damni supponat culpam theologiam graviter peccaminosam, ut Sylv. v. culpa. n. 6. Mol. cit. tr. 2. d. 698. num. 6. Sic quoque idem, seu non incurtere eam obligationem, qui casu aut incuriâ causa est incendii, nullâ factâ distinctione inter forum internum & externum, asserit Wiestn. b. t. n. 32. citatis L. fortuito. L. qui ades. ff. de incend. Gall. Lib. 2. observ. 21. n. 1. Farin. pr. crim. q. 110. à n. 3. quamvis n. 33. subjungat Wiestn. in foro externo ad interesse seu reparationem damnum teneri eum, cujus culpâ accidit.

Quæst. 318. Quâ pœnâ afficiendus incendiarius?

R Esp. Primò: Ob quæcunque culpâ, excepto tamen dolo, & datâ operâ causatum incendium, non incurritur pœna mortis, seu ordinaria incendiariorum; siquidem dolo in nullis delictis æquiparatur quod ad pœnam ulla culpa quantumcunque lata; juxta L. in Lege Cornelia. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar. junctâ Gl. v. lata culpa. Clar. §.

fin. q. 84. in pr. Farin. l. c. n. 10. unde cum incendio causato sine dolo, seu sine data opera nulla certa pœna à lege statuta, arbitrio Judicis ob culpam latam vel levem statui ea potest, nimirum severa reprehensio, multa pecuniaria, vel corporis afflictio, v. g. incarcerationio, relegatio, fugigatio, aliavè similis, citra tamen mortem aut mutilationem pro locorum varietate, culpæ, incendii, & personarum qualitate. Farin. l. c. Carpz. pract. crim. q. 39. à n. 33. Wiestn. b. t. n. 34.

2. Resp. Secundò: De jure civili, qui datâ operâ incendium excitavit, pœnâ mortis afficiendus, & quidem, qui illud in civitate excitavit, obijciendus bestiis, si in humilioris existat, seu sit humilis conditionis, & si in aliquo gradu sit, puniendus capite, vel in Insulam deportandus. L. ult. de incend. ubi Gl. fin. ut igne concremetur. Pirh. b. t. n. 48. si verò in villa vel castris ædes (quo nomine veniunt omnes species ædificii. L. qui ades. ff. de incendio.) incenderit sciens & prudens, sitque humilis conditionis, igne quoque necari juberetur. Si tamen casam vel villam extra oppidum sitam combusserit, mitius punietur, uti etiam, si ædes in civitate suâ negligentia aut culpâ latâ conflagrari fecerit, damnum illatum etiam vicinis resarcire juberetur, datâ in duplum actione, & si id non possit, luendum ei in corpore. L. capitulum. §. incendiarii. ff. de pœnis. junctâ Gl. v. jactura. L. penult. ff. de incend. junctâ Gl. v. venia. Pirh. cit. n. 48. in fin. citato Welsch. in paratit. ff. de incend. n. 6.

3. Resp. Tertiò: Jure ecclesiastico rerum profanarum incendiarii Laici, uti & præbentes iis scienter consilium, auxilium aut mandatum (præter penitentiam trium annorum, ut Reiffenst. b. t. n. 32. citans. c. 6. de injur.) sunt excommunicandi. Can. si quis. & c. seq. 23. q. 8. & postquam denunciati non absoluntur, nisi à solo Papa. Sylv. v. incendiarius. n. 2. Pirh. num. 49. qui tamen cum Sylv. & Host. in Sum. b. t. num. 9. addit, omnes incendiarios ædificiorum non sacrorum haberi pro excommunicatis ipso jure, etsi non sint denunciati, tenentur insuper tam incendentes scienter & voluntariè